

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 10.10.2013
COM(2013) 708 final

2013/0338 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie udzielenia Rumunii zapobiegawczo średnioterminowej pomocy finansowej
UE**

UZASADNIENIE

1. Wprowadzenie

Po zakończeniu realizacji wspólnego programu UE i MFW dotyczącego średnioterminowej pomocy finansowej dla Rumunii w okresie od wiosny 2009 r. do wiosny 2011 r., w ramach którego ze strony europejskiej wypłacono 5 mld EUR, a ze strony MFW – 12,9 mld EU, w dniu 12 maja 2011 r. Rada Unii Europejskiej przyjęła decyzję w sprawie następczego programu zapobiegawczego, zgodnie z którym udostępniono Rumunii średnioterminową pomoc finansową UE w wysokości maksymalnie 1,4 mld EUR.¹ W ramach drugiego programu, który również był wspólnym programem UE i MFW, ani ze strony UE, ani ze strony MFW nie wypłacono żadnych środków, zgodnie z zapobiegawczym charakterem programu.

W dniu 4 lipca 2013 r., ze względu na utrzymujące się zagrożenia dla bilansu płatniczego, władze rumuńskie wystąpiły o uruchomienie trzeciego programu średnioterminowej pomocy finansowej UE dla Rumunii, tak jak poprzednio – wraz promesą kredytową MFW. Oczekuje się, że pomoc UE i MFW będzie mieć charakter zapobiegawczy i że nie będzie się wiązać z rzeczywistą wypłatą środków. W dniu 9 lipca Komitet Ekonomiczno-Finansowy wydał pozytywną opinię w sprawie tego wniosku i upoważnił Komisję do przeprowadzenia negocjacji w sprawie nowego wspólnego programu zapobiegawczego UE i MFW.

W dniach 17–31 lipca 2013 r. służby Komisji oraz pracownicy MFW udali się do Bukaresztu w celu przeprowadzenia wspólnych negocjacji. Osiągnięto porozumienie na szczeblu roboczym w sprawie formy i treści nowego programu. Nowy program będzie nadal wspierał rządowy program gospodarczy mający na celu, między innymi, zwiększenie stabilności makroekonomicznej, fiskalnej i finansowej, zwiększenie odporności i potencjału wzrostu gospodarczego, usprawnienie zdolności administracyjnych, reformę administracji podatkowej oraz poprawę zarządzania finansami publicznymi i ich kontroli. Nowy program będzie trwać 24 miesiące i będzie się składać z zapobiegawczej pomocy ze strony Unii Europejskiej w wysokości do 2 mld EUR i ze strony MFW w wysokości do 1,75 mld SDR (ok. 2 mld EUR) na podstawie promesy kredytowej. Ponadto Bank Światowy, zgodnie z wcześniejszym zobowiązaniem, będzie nadal udzielał wsparcia w wysokości 891 mln EUR, z czego pozostaje jeszcze do wypłaty 514 mln EUR.

2. Zmiany i perspektywy makroekonomiczne

Od 2011 r. Rumunia odnotowuje dodatni wzrost gospodarczy. Rozwój sytuacji wskazuje, że wzrost w 2013 r. będzie na poziomie około 2 %, a więc przekroczy poziom 1,6 %, który zakładano w wiosennej prognozie Komisji. Siłę napędową wzrostu gospodarczego stanowią głównie bardzo dobre wyniki eksportu (przede wszystkim w branży motoryzacyjnej i w sektorze usług) oraz udane zbiory. Te pozytywne tendencje idą jednak w parze ze słabym popytem wewnętrznym. Konsumpcja pozostaje na niezmiennym poziomie, a inwestycje w pierwszej połowie 2013 r. uległy zmniejszeniu.

Oczekuje się, że w przyszłości tempo wzrostu gospodarczego będzie coraz większe, ponieważ odczuwalne będą skutki reform strukturalnych, zwiększy się poziom wykorzystania funduszy unijnych, a dzięki ożywieniu europejskiej gospodarki eksport nadal będzie uzyskiwał dobre wyniki. Zakładając zbiory na średnim poziomie, w 2014 r. oczekiwany wzrost ma nieznacznie przekroczyć 2 %. Oczekuje się, że główną siłą napędową wzrostu gospodarczego będzie popyt wewnętrzny, stymulowany inwestycjami i konsumpcją prywatną, natomiast eksport

¹ Pierwszy program był objęty decyzją Rady 2009/459/WE, a drugi program – decyzją Rady 2011/288/UE.

netto będzie mieć niewielki wpływ negatywny, ponieważ dzięki wzmocnieniu popytu krajowego w 2014 r. przewiduje się wzrost importu.

W latach 2009–2011 inflacja w Rumunii, mierzona za pomocą wskaźnika HICP, utrzymywała się na wysokim poziomie i wynosiła około 6 %, ale w 2012 r. spadła do poziomu wynoszącego średnio 3,4 %. Jednak pod koniec 2012 r. i w pierwszej połowie 2013 r. ponownie zwiększyła się presja na wzrost cen. Oczekuje się, że w drugiej połowie 2013 r. inflacja będzie niższa dzięki gwałtownemu spadkowi cen żywności i odwróceniu efektu bazy i że wyniesie poniżej 3,5 % do końca 2013 r., pozostając tym samym w przedziale docelowym wyznaczonym przez bank centralny (2,5 % $\pm$ 1 punkt procentowy). W 2014 r. przewiduje się dalszy spadek inflacji.

3. Finanse publiczne

W ostatnich latach Rumunia z powodzeniem dokonała konsolidacji finansów publicznych, zmniejszając swój deficyt budżetowy z 9 % PKB w 2009 r. do poziomu nieco poniżej 3 % PKB w roku 2012. Osiągnięcie to umożliwiło Radzie uchylenie procedury nadmiernego deficytu wobec Rumunii w dniu 21 czerwca 2013 r. Nowy program ma na celu wsparcie dalszych wysiłków rządu na rzecz konsolidacji budżetowej, które mają umożliwić realizację celu średniookresowego Rumunii polegającego na osiągnięciu deficytu strukturalnego na poziomie 1 % PKB do 2015 r. Władze podtrzymują swoje zobowiązanie do realizacji celu określonego w poprzednim programie, jakim jest sprowadzenie deficytu w 2013 r. do poziomu 2,4 % w ujęciu ESA. Na 2014 r. planowana jest dalsza konsolidacja budżetowa zgodnie z wymaganiami paktu stabilności i wzrostu. W oparciu o bieżące informacje celem Rumunii będzie sprowadzenie deficytu do poziomu 2 % w ujęciu ESA, zgodnie z aktualizacją jej programu konwergencji z 2013 r.

Podczas prowadzonych w lipcu negocjacji uzgodniono śródroczną korektę budżetu umożliwiającą pewne przesunięcia w przychodach i wydatkach, przy jednoczesnym zachowaniu ogólnego celu dotyczącego deficytu na 2013 r. na poziomie 2,3 % w ujęciu kasowym i 2,4 % w ujęciu ESA. W skorygowanym budżecie uwzględnia się niższe przychody i niższe krajowe inwestycje kapitałowe, ogranicza się możliwości korekty związane z wykorzystaniem funduszy UE oraz obniża się wysokość transferów do innych jednostek administracji publicznej. Jeśli chodzi o budżet na 2014 r., władze szukają sposobów zwiększenia przychodów, głównie poprzez poszerzenie podstawy opodatkowania. Jednym z głównych wyzwań po stronie wydatków jest stopniowe wprowadzanie ujednoliconej ustawy o wynagrodzeniach uzgodnionej w ramach pierwszego programu.

Po zrealizowaniu głównych elementów wymaganej konsolidacji budżetowej, nadrzędnym celem nowego programu będzie poprawa zarządzania budżetem. Celem działań będzie udoskonalenie ram budżetowych, tak aby były one zgodne z wymaganiami zawartymi w pakiecie fiskalnym, a także wprowadzenie wielu innych usprawnień dotyczących treści strategii budżetowej i przejrzystości procedur budżetowych. Będzie to wymagać wprowadzenia zmian w rocznym i średniookresowym budżetowaniu kapitałowym, dokończenia systemu kontroli zobowiązań (aby zapobiegać nowym zaległościom), jak również poprawy funkcjonowania administracji podatkowej w celu zwiększenia skuteczności poboru podatków.

4. Zmiany na rynkach finansowych i w sektorze bankowym

Od lata 2012 r. warunki na rynkach finansowych znacznie się poprawiły dzięki poprawie nastrojów na rynkach światowych i stabilizacji sytuacji politycznej pod koniec roku. Były one zasadniczo zbliżone do warunków panujących w innych krajach regionu i pozostawały względnie korzystne w pierwszej połowie 2013 r. Wartość pięcioletniego swapu ryzyka kredytowego z tytułu długu państwowego dla Rumunii zmniejszyła się z prawie 500 punktów

bazowych w maju 2012 r. do poniżej 200 punktów bazowych na początku stycznia 2013 r., a od końca czerwca 2013 r. oscylowała nieco powyżej 200 punktów bazowych. Po znacznych stratach w maju 2012 r. indeks giełdowy BET miał tendencję wzrostową do końca 2012 r. Od tamtej pory był zmienny, lecz do początku września 2013 r. wzrósł o ok. 10 %.

Niezależnie od tendencji wzrostowej odnotowanej w sferze aktywów o obniżonej jakości (odsetek pożyczek zagrożonych (NPL) wyniósł 20,3 % w czerwcu 2013 r.), kapitalizacja sektora bankowego utrzymywała się na zadowalającym poziomie (współczynnik adekwatności kapitałowej wynosił 14,7 % w czerwcu). Ryzyko związane z coraz większą liczbą pożyczek zagrożonych zostało złagodzone dzięki ostrożnej polityce w zakresie rezerw na straty z tytułu pożyczek, choć wprowadzone przepisy nadal mają negatywny wpływ na rentowność (po trzech latach strat stopa zwrotu z kapitału własnego wyniosła 6 % w pierwszej połowie 2013 r.). Bank centralny nadal ściśle nadzoruje banki zależne od spółek dominujących z peryferyjnych krajów strefy euro, które zachowały wystarczające bufony kapitałowe. Skutki kryzysu na Cyprze, które zostały zminimalizowane dzięki zawarciu umowy o przekazaniu lokalnej bazy depozytowej rumuńskiego oddziału Banku Cypru do Banku Marfin, będącego spółką zależną Grupy Laiki, zmniejszeniu udziału finansowania dłużnego w sektorze banków zagranicznych oraz zmniejszeniu finansowania banków macierzystych (-14,6 % od grudnia 2012 r., choć jest to zgodne z sytuacją w regionie i jest na ogół przeprowadzane w sposób uporządkowany), w dalszym ciągu wymagają szczególnej uwagi organu nadzorczego.

5. Bilans płatniczy i zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne

Oczekuje się, że w okresie objętym programem (24 miesiące) Rumunia utrzyma pełny dostęp do rynków państwowych instrumentów dłużnych, chyba że wystąpią niekorzystne okoliczności zewnętrzne. Spready swapu ryzyka kredytowego osiągnęły swój najniższy poziom od 2010 r. Oczekuje się, że deficyt obrotów bieżących zmniejszy się z około 4 % PKB w 2012 r. do około 2 % w 2013 r., głównie na skutek spadku deficytu handlowego.

Zgodnie ze scenariuszem bazowym w ciągu najbliższych dwóch lat nie powinna się pojawić żadna luka w zakresie finansowania przez państwo ani luka w zakresie finansowania zewnętrznego. Rumunia jest jednak w dalszym ciągu narażona na wahania kursu wymiany walut i na zmienne międzynarodowe przepływy kapitału. W przypadku wystąpienia niekorzystnego scenariusza finansowanie rachunku obrotów bieżących może stać się problematyczne, a dostęp do rynków państwowych instrumentów dłużnych może zostać utrudniony. W tym ostatnim przypadku pierwszą linią obrony byłyby rezerwy gotówkowe Skarbu Państwa (zaspokojenie potrzeb finansowych na ok. 6 miesięcy) oraz, w mniejszym stopniu, rezerwy międzynarodowe NBR. Jeżeli Rumunia doświadczy długotrwałych i poważnych trudności finansowych, możliwe będzie uruchomienie programu zapobiegawczego i dostępne środki (2 mld EUR ze strony UE, wypłacane w dwóch ratach w wysokości 1 mld EUR, oraz do 2 mld EUR na podstawie promesy kredytowej MFW) pozwolą na pokrycie państwowych zobowiązań finansowych i budżetowych. Nowy program zapewni również rynki finansowe, że Rumunia zobowiązała się do realizacji ambitnego programu reform gospodarczych.

6. Pomoc UE w ramach instrumentu wsparcia bilansu płatniczego jako element działań międzynarodowych

Wobec utrzymujących się zagrożeń i ryzyka dotyczącego bilansu płatniczego oraz pod warunkiem zdecydowanego zobowiązania się przez władze Rumunii do wdrożenia szeroko zakrojonego programu dostosowań budżetowych, finansowych i strukturalnych, Komisja, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym w dniu 3 października 2013 r., zaleca Radzie przyjęcie decyzji w sprawie kontynuacji udzielania wzajemnej pomocy przewidzianej

w art. 143 Traktatu (TFUE). Rząd Rumunii wdroży swój program gospodarczy, aby rozwiązać kwestie utrzymujących się zagrożeń i złagodzić utrzymujące się zagrożenia dla równowagi bilansu płatniczego, oraz wypracuje niezbędne zdolności planowania i wdrażania polityki ekonomicznej bez wsparcia międzynarodowego.

Ponadto Komisja, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, proponuje, aby Rada przyjęła decyzję w sprawie udzielenia Rumunii zapobiegawczo średnioterminowej pomocy finansowej UE w wysokości maksymalnie 2 mld EUR w celu wsparcia bilansu płatniczego Rumunii. Wniosek o uruchomienie zapobiegawczej pomocy finansowej ze strony Unii i o wypłatę środków może zostać złożony do dnia 30 września 2015 r.

7. Główne elementy nowego programu

Nowa zapobiegawcza pomoc finansowa wspiera rządowy program gospodarczy mający na celu, między innymi, zwiększenie stabilności makroekonomicznej, fiskalnej i finansowej, zwiększenie odporności i potencjału wzrostu gospodarczego, usprawnienie zdolności administracyjnych, reformę administracji podatkowej oraz poprawę zarządzania finansami publicznymi i ich kontroli. Szczegółowe warunki w zakresie polityki gospodarczej zostaną określone w protokole ustaleń (MoU), który zostanie podpisany przez Komisję i władze rumuńskie. W protokole zachowane zostaną osiągnięcia dwóch poprzednich programów i uwzględnione będą jeszcze niespełnione warunki określone w drugim programie.

A: Konsolidacja budżetowa

Po dokonaniu przez Rumunię korekty nadmiernego deficytu oczekuje się, że będzie ona również zmniejszać strukturalne saldo budżetowe, zgodnie z wymaganiami paktu stabilności i wzrostu, w celu osiągnięcia celu średniookresowego, jakim jest sprowadzenie deficytu strukturalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych do poziomu 1 % PKB do 2015 r., a następnie utrzymanie tego poziomu. Ponadto w ramach programu będą nadal prowadzone działania zmierzające do zapobiegania sytuacjom, w których powstają zaległości sektora instytucji rządowych, zarówno na szczeblu centralnym, jak i samorządowym. Wynagrodzenia w sektorze publicznym będą musiały utrzymać się na zrównoważonym poziomie, co ograniczy wzrost płac, jak również poziom zatrudnienia w sektorze publicznym.

B: Zarządzanie budżetem i strukturalna reforma budżetowa

W celu wzmocnienia konsolidacji budżetowej program będzie obejmował dalsze wzmocnienie ram zarządzania budżetem. W tym kontekście kluczowa jest realizacja paktu fiskalnego, jak również wprowadzenie zmian w zakresie wieloletniego planowania budżetowego, które zapewnią bardziej zrównoważoną politykę budżetową.

Rząd uzyska duże wsparcie techniczne ze strony MFW oraz Banku Światowego w dziedzinie zarządzania finansami publicznymi i ich kontroli. Wdrożenie systemu kontroli zobowiązań, które nastąpi w kilku etapach, pomoże w ograniczeniu i kontroli zaległości. W sektorze opieki zdrowotnej mechanizmy kontroli budżetowej będą wzmocnione poprzez usprawnienie sprawozdawczości i ram monitorowania, w szczególności w odniesieniu do szpitali i wydatków na produkty farmaceutyczne, w celu uniknięcia ponownej kumulacji zaległości w płatnościach. W celu zwiększenia potencjału wzrostu inwestycje publiczne będą traktowane priorytetowo.

C: Zarządzanie długiem publicznym

Władze podejmą niezbędne kroki w celu poprawy zarządzania długiem publicznym, aby zmniejszyć koszty finansowania i obniżyć ryzyko oraz zwiększyć przeciętny termin wymagalności długu publicznego.

D: Regulacja sektora finansowego i nadzór nad nim

W sektorze finansowym władze będą nadal pracować nad ulepszeniem ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, a także przepisów dotyczących funduszu gwarancji depozytów, poprzez zmianę GO 39/1996 i GEO 99/2006. Aby przyspieszyć proces czyszczenia bilansu Narodowy Bank Rumunii (NBR) sprecyzował dla Rumuńskiego Zrzeszenia Banków przepisy mające zastosowanie do umarzania pożyczek oraz przedstawi kompleksową analizę jakości aktywów w sektorze bankowym. W celu dalszego rozwoju rynku kapitałowego i dywersyfikacji źródeł finansowania banków władze wprowadzą zmiany w przepisach dotyczących obligacji zabezpieczonych. Zachowanie dyscypliny kredytowej oraz unikanie pokusy nadużyć wśród dłużników znacznie przyczyniają się do wzmocnienia stabilności finansowej. Dlatego też rząd będzie nadal powstrzymywał się od przyjęcia aktów ustawodawczych (jak np. ustawa o niewypłacalności osób prywatnych) oraz przepisów dotyczących windykacji wierzytelności, które mogłyby zagrozić dyscyplinie kredytowej. Władze przeprowadzą szeroko zakrojone konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, biorąc również pod uwagę ocenę skutków przeprowadzoną przez NBR, na temat nowych przepisów dotyczących nieuczciwych klauzul w ustawie dotyczącej stosowania kodeksu postępowania cywilnego, zapewnią rozstrzyganie spraw sądowych dotyczących nieuczciwych klauzul przez sądy wyższej instancji lub przez sąd wyspecjalizowany, a także podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia spójnego stosowania tych przepisów. W celu zwiększenia nadzoru nad rynkiem finansowym obejmującym instytucje niebędące

bankami i zwiększenia ochrony konsumentów, władze zapewnią zmianę przepisów dotyczących zintegrowanego urzędu regulacyjnego ds. instytucji finansowych niebędących bankami, Urzędu Nadzoru Finansowego (FSA), tak aby były one zgodne z dobrymi międzynarodowymi praktykami.

E: Reformy strukturalne

Reformy strukturalne mają na celu usprawnienie funkcjonowania rynku oraz zwiększenie odporności na wstrząsy zewnętrzne oraz zwiększenie długotrwałego potencjału wzrostu Rumunii. Plan reform strukturalnych zawarty w ramach tego programu jest częścią szerszego planu określonego w krajowym programie reform, który jest uwzględniony w zaleceniach skierowanych do Rumunii w kontekście europejskiego semestru.

W celu ograniczenia zagrożenia dla budżetu sektora instytucji rządowych i samorządowych związanego ze skumulowanym zadłużeniem i ze stratami operacyjnymi, zwiększone zostanie tempo restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowych, w tym również tempo prywatyzacji, przy jednoczesnym zwiększeniu rentowności operacji prowadzonych przez większość tych przedsiębiorstw. Władze podejmą środki zmierzające do wzmocnienia ładu korporacyjnego w przedsiębiorstwach państwowych, w tym w sektorze finansowym.

W sektorze energetycznym wprowadzone zostaną zaległe środki uzgodnione w ramach dwóch poprzednich programów, w tym wdrożona zostanie mapa drogowa w zakresie liberalizacji rynku gazu i energii elektrycznej.

Poprawa otoczenia biznesowego i ułatwianie dostępu do źródeł finansowania dla małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”) jest kolejnym ważnym filarem reformy strukturalnej przewidzianej w ramach tego programu. Program ma na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla MŚP, ułatwianie im dostępu do kapitału bankowego i inwestycji kapitałowych, zmniejszenie niepewności prawnej poprzez usprawnienie procesu rejestracji własności gruntów i nieruchomości oraz wspieranie działalności MŚP prowadzonej za granicą. Ponadto program wspiera reformę ram praw własności intelektualnej, w szczególności w odniesieniu do patentów, w celu przyciągnięcia bezpośrednich inwestycji zagranicznych w dziedzinie badań naukowych i innowacji.

W dziedzinie rynków pracy program wspiera realizację reformy systemu emerytalnego z 2010 r. poprzez zrównanie ustawowego wieku emerytalnego mężczyzn i kobiet.

Oprócz opisanych powyżej pakietów środków mających na celu poprawę efektywności administracji publicznej w dziedzinach mających krytyczne znaczenie dla realizacji planu, władze rumuńskie zostaną poproszone o przedstawianie Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu (EFC)/Komitetowi Polityki Gospodarczej (EPC) co sześć miesięcy sprawozdań na temat postępów osiągniętych w tej dziedzinie.

F: Polityka pieniężna

Polityka pieniężna będzie w dalszym ciągu koncentrować się na zapewnieniu stabilności cen w celu utrzymania inflacji na poziomie docelowym określonym przez Narodowy Bank Rumunii (2,5 % $\pm$ 1 punkt procentowy).

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie udzielenia Rumunii zapobiegawczo średnioterminowej pomocy finansowej UE

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich², w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją 2013/XXX/UE³ Rada zadecydowała o przyznaniu Rumunii pomocy wzajemnej.
- (2) W obecnej sytuacji, charakteryzującej się niestabilnym przepływem kapitału – zwłaszcza na rynkach wschodzących, zagrożeniami związanymi ze scenariuszem makroekonomicznym i utrzymującymi się słabościami w sektorze bankowym, odpowiednim środkiem jest przyznanie Rumunii średnioterminowej pomocy finansowej w ramach instrumentu pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich. W aktualnych warunkach rynkowych Rumunia nie zamierza wprowadzić występować o wypłacenie jakiegokolwiek transzy środków, jednak zapobiegawcza pomoc może jej pomóc w zwiększeniu stabilności makroekonomicznej, budżetowej i finansowej oraz, poprzez realizację reform strukturalnych, może zwiększyć odporność i potencjał wzrostu rumuńskiej gospodarki.
- (3) Gdyby zagrożenia miały się zrealizować, Rumunia nie byłaby w stanie pokryć z dostępnych środków finansowych swoich potrzeb w zakresie finansowania zewnętrznego. Zagrożenia są związane, między innymi, z koniecznością znacznego refinansowania zadłużenia zewnętrznego oraz sektora finansowego, wysoką ujemną pozycją inwestycyjną netto i skutkami ubocznymi niekorzystnego rozwoju sytuacji w strefie euro. W przypadku takiego skrajnie negatywnego scenariusza konieczne może być zaspokojenie potrzeb finansowych Rumunii poprzez uruchomienie zapobiegawczej pomocy finansowej ze strony UE.
- (4) Uzasadnione jest udzielenie Rumunii wsparcia unijnego o charakterze zapobiegawczym w maksymalnej wysokości 2 mld EUR w ramach instrumentu średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich, który został ustanowiony w rozporządzeniu Rady (WE) nr 332/2002. Pomocy tej należy udzielić w powiązaniu ze wsparciem Międzynarodowego Funduszu

² Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1.

³ Zob. s. xx tego Dziennika Urzędowego.

Walutowego na podstawie promesy kredytowej na kwotę 1 751,34 mln SDR (około 2 mld EUR, 170 % udziału Rumunii w kapitale zakładowym MFW), zatwierdzonym w dniu 27 września 2013 r., który władze będą traktować również jako środek zapobiegawczy. Bank Światowy (BS) udostępnił kwotę 1 mld EUR jako pożyczkę w ramach polityki rozwoju (DPL) z odroczeniem wykorzystania środków (DDO) obowiązującym do czerwca 2015 r. Ponadto Bank Światowy, zgodnie z wcześniejszym zobowiązaniem, będzie nadal udzielał wsparcia w wysokości 891 mln EUR, z czego pozostaje jeszcze do wypłaty 514 mln EUR.

- (5) Pomocą tą powinna zarządzać Komisja, która uzgodni z władzami Rumunii, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej związane z zapobiegawczą pomocą finansową. Warunki te należy określić w protokole ustaleń.
- (6) W związku z zapobiegawczym charakterem pomocy finansowej Rumunia nie będzie występować o wypłacenie jakiegokolwiek transzy środków w ramach pożyczki unijnej, chyba że doświadczy trudności w zakresie bilansu obrotów bieżących lub obrotów kapitałowych. Jeżeli Rumunia zwróci się do Komisji o wypłatę środków finansowych, Komisja podejmie decyzję, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, w sprawie uruchomienia programu oraz wysokości transz i terminu ich wypłaty. Szczegółowe warunki finansowe związane z ewentualnymi wypłatami transz zostaną określone w umowie w sprawie pożyczki zapobiegawczej.
- (7) Celem zapobiegawczej pomocy finansowej jest przyczynienie się do skutecznego wdrożenia rządowego programu gospodarczego i wsparcie w ten sposób równowagi bilansu płatniczego Rumunii,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Unia udziela Rumunii zapobiegawczo średnioterminowej pomocy finansowej wynoszącej maksymalnie 2 mld EUR. W przypadku gdy instrument ten zostanie uruchomiony i dochodzi do wypłaty transz, pomoc jest przyznawana w formie pożyczki o średnim okresie wymagalności wynoszącym maksymalnie 8 lat.
2. Wniosek o uruchomienie zapobiegawczej pomocy finansowej ze strony Unii i o wypłatę transz może zostać złożony do dnia 30 września 2015 r.

Artykuł 2

1. Pomocą zarządza Komisja, w sposób zgodny ze zobowiązaniami Rumunii i zaleceniami Rady, zwłaszcza w kontekście realizacji krajowego programu reform oraz corocznej aktualizacji rumuńskiego programu konwergencji.
2. Komisja uzgadnia z władzami Rumunii, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej związane z zapobiegawczą pomocą finansową, wymienione w art. 3 ust. 3. Warunki te są określone w protokole ustaleń zgodnym ze zobowiązaniami i zaleceniami, o których mowa w ust. 1. Szczegółowe warunki finansowe są określone przez Komisję w umowie w sprawie pożyczki zapobiegawczej.
3. Komisja weryfikuje w regularnych odstępach czasu, we współpracy z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, czy związane z pomocą finansową warunki dotyczące polityki gospodarczej są spełnione.

Artykuł 3

1. Uruchomienie zapobiegawczej pomocy finansowej Unii jest rozpatrywane przez Komisję na pisemny wniosek skierowany przez Rumunię do Komisji. Komisja, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, decyduje, czy uruchomienie pomocy i wnioski o wypłatę transz w ramach pomocy są uzasadnione oraz podejmuje decyzję o wysokości transz i terminie ich wypłaty. W przypadku uruchomienia pomocy finansowej środki mogą być udostępnione w nie więcej niż dwóch ratach. Każda transza może być wypłacona w jednej bądź kilku częściach.
2. Po uruchomieniu pomocy Komisja podejmuje decyzję o wypłacie całej pożyczki unijnej lub jej części, po uzyskaniu opinii Komitetu Ekonomiczno-Finansowego.
3. Każda wypłata jest uzależniona od zadowalającego wdrażania programu gospodarczego rządu Rumunii, który należy włączyć do programu konwergencji i krajowego programu reform; szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej określone w protokole ustaleń muszą w szczególności obejmować między innymi:
 - a) przyjęcie budżetów i wdrażanie polityki zgodnie ze ścieżką konsolidacji budżetowej wynikającą z zobowiązań Rumunii określonych w pakcie na rzecz stabilności i wzrostu w celu osiągnięcia średniookresowego celu budżetowego Rumunii do 2015 r., a także utrzymywania go po tym terminie;
 - b) całkowite zachowanie środków uzgodnionych w ramach dwóch poprzednich programów i realizację wszelkich zaległych elementów niespełnionych dotąd warunków;
 - c) dalsze wzmacnianie ram zarządzania budżetem, w tym poprzez wdrożenie art. 3 Traktatu o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej (paktu fiskalnego), tak aby zapewnić trwałość konsolidacji budżetowej. Szczególną uwagę należy zwrócić na wzmocnienie wieloletniego planowania budżetowego, wdrożenie skutecznego systemu kontroli zobowiązań, usprawnienie poboru podatków oraz poprawę procesu tworzenia budżetu kapitałowego;
 - d) wdrożenie planów działania przyjętych w odpowiedzi na wyniki funkcjonalnych przeglądów przeprowadzonych przez Bank Światowy w latach 2010-2011 w możliwie krótkim terminie oraz ustanowienie centralnego działu mającego na celu poprawę priorytetowego traktowania ogólnorządowych działań politycznych;
 - e) rozliczenie zaległych płatności oraz wzmocnienie mechanizmów kontroli budżetowej w sektorze opieki zdrowotnej poprzez usprawnienie ram sprawozdawczości i nadzoru;
 - f) realizację strategicznego planu działań w odniesieniu do opieki zdrowotnej, racjonalne wykorzystanie struktur szpitalnych i rozszerzenie zakresu działań związanych z podstawową opieką zdrowotną, tak aby poprawić sytuację w zakresie zdrowia;
 - g) poprawę zarządzania długiem publicznym w celu zmniejszenia zagrożeń oraz w celu skonsolidowania i przedłużenia krzywej rentowności dla długu państwowego;
 - h) dalsze wzmacnianie ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, planowania ewentualnościowego banku centralnego, ładu korporacyjnego Funduszu Gwarancji Depozytów, a także wdrażanie środków mających na celu

przyspieszenie procesu czyszczenia bilansu banków i zachowanie dyscypliny kredytowej w sektorze bankowym;

- i) dostosowywanie przepisów Urzędu Nadzoru Finansowego (ASF) do międzynarodowych dobrych praktyk w celu zwiększenia nadzoru nad rynkiem finansowym obejmującym instytucje niebędące bankami;
 - j) restrukturyzację przedsiębiorstw państwowych, w tym sprzedaż udziałów w kapitale tych przedsiębiorstw, oraz wzmocnienie ładu korporacyjnego w tych przedsiębiorstwach;
 - k) dalszą realizację działań mających poprawić otoczenie biznesowe, w tym poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), a także poprzez wprowadzenie środków mających na celu ułatwienie dostępu do źródeł finansowania dla MŚP.
4. Jeżeli będzie to wymagane w celu finansowania pożyczki, dozwolone jest ostrożne wykorzystanie swapów stóp procentowych z kontrahentami posiadającymi najwyższą wiarygodność kredytową. Komisja na bieżąco informuje Komitet Ekonomiczno-Finansowy o ewentualnym refinansowaniu zaciąganych pożyczek lub zmianie warunków finansowych.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Rumunii.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA WPLYWU NA BUDŻET

(por. art. 16 regulaminu wewnętrznego)

DZIEDZINA POLITYKI: TYTUŁ 01 – SPRAWY GOSPODARCZE I FINANSOWE DZIAŁANIE: OPERACJE I INSTRUMENTY FINANSOWE

1. TYTUŁ WNIOSKU, POZYCJA I TYTUŁ W BUDŻECIE

Wniosek dotyczący decyzji Rady w sprawie udzielenia Rumunii zapobiegawczo średnioterminowej pomocy finansowej UE w powiązaniu z zaleceniem dotyczącym decyzji Rady w sprawie przyznania Rumunii pomocy wzajemnej.

01 04 01 01 Gwarancja Unii Europejskiej związana z pożyczkami UE zaciągniętymi na wsparcie bilansu płatniczego.

2. PODSTAWA PRAWNA:

Artykuł 143 TFUE, art. 352 TFUE, rozporządzenie Rady nr 332/2002.

3. KWOTY OGÓŁEM ZA ROK BUDŻETOWY (W EUR)

Pozycja ta określa strukturę gwarancji udzielanej przez Unię Europejską. Umożliwi ona Komisji obsługę długu (kwoty głównej, odsetek i innych kosztów) w przypadku niewywiązywania się dłużnika (Rumunii) ze spłaty.

Wpis w budżecie („p.m.”) odzwierciedlający gwarancję budżetową zostanie uruchomiony tylko w przypadku faktycznego uruchomienia gwarancji. Oczekuje się, że gwarancja budżetowa nie zostanie uruchomiona.

3a – Obecny rok

Nie dotyczy

		CA
Środki na początku roku budżetowego (budżet)		
Przesunięcia		
Dodatkowe środki		
Środki ogółem		
Środki przeznaczone już na inny program prac		
Dostępne saldo		
Kwota na proponowane działanie		

3b – Przeniesienia

Nie dotyczy

		CA
Przeniesienia		
Środki przeznaczone już na inny program prac		
Dostępne saldo		
Kwota na proponowane działanie		

3c – Następny rok finansowy

Nie dotyczy

		CA
Środki na początku roku budżetowego (budżet)		p.m.
Przesunięcia		
Dodatkowe środki		
Środki ogółem		
Środki przeznaczone już na inny program prac		
Dostępne saldo		
Kwota na proponowane działanie		p.m.

4. OPIS DZIAŁANIA

Proponowaną zapobiegawczą średnioterminową pomoc finansową UE na rzecz Rumunii, jeśli zostanie ona uruchomiona, stanowi pożyczka UE (która będzie finansowana z pożyczek zaciągniętych przez UE na międzynarodowych rynkach kapitałowych lub uzyskanych od instytucji finansowych) w wysokości maksymalnie 2 mld EUR. Pożyczka ta zostanie udzielona w powiązaniu z międzynarodowym pakietem finansowym, w tym pożyczką MFW w wysokości 1,75 mld SDR (około 2 mld EUR), na którą została udzielona promesa kredytowa. Bank Światowy (BŚ) udostępnił kwotę 1 mld EUR jako pożyczkę w ramach polityki rozwoju (DPL) z odroczeniem wykorzystania środków (DDO). Ponadto Bank Światowy, zgodnie z wcześniejszym zobowiązaniem, będzie nadal udzielał wsparcia w wysokości 891 mln EUR, z czego pozostaje jeszcze do wypłaty 514 mln EUR. Zapobiegawcza średnioterminowa pomoc finansowa UE dla Rumunii ma na celu rozwiązanie kwestii utrzymujących się zagrożeń dla równowagi bilansu płatniczego Rumunii; nawet jeżeli deficyt obrotów bieżących uległ wyraźnemu obniżeniu, niestabilny przepływ kapitału stwarza zagrożenia dla jego finansowania. Zapobiegawcza pomoc w dalszym ciągu wspiera rządowy program gospodarczy mający na celu, między

innymi, zwiększenie stabilności makroekonomicznej, fiskalnej i finansowej, usprawnienie zdolności administracyjnych, reformę administracji podatkowej, poprawę zarządzania finansami publicznymi i ich kontroli oraz zwiększenie odporności i potencjału wzrostu rumuńskiej gospodarki. Pomoc, którą zarządza Komisja w porozumieniu z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, ma na celu zachęcenie Rumunii do kształtowania polityki gospodarczej zgodnie z jej zobowiązaniami w ramach UE i zgodnie z zaleceniami Rady, w szczególności jeśli chodzi o realizację krajowego programu reform oraz programu konwergencji.

W przypadku gdy Rumunia zwróci się o wypłatę pomocy, a wniosek ten zostanie pozytywnie rozpatrzony przez Komisję, po konsultacji z Komitetem Ekonomiczno-Finansowym, środki pozyskane przez UE na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych celem udzielenia pożyczki Rumunii są objęte gwarancją UE. Środki są pożyczane na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych. Kwota główna pożyczek, które mogą zostać udzielone Rumunii, wynosi maksymalnie 2 mld EUR.

Struktura gwarancji udzielonej przez Unię Europejską umożliwi Komisji obsługę długu w przypadku niewywiązywania się Rumunii ze spłaty.

Aby wywiązać się ze swoich zobowiązań, Komisja może czerpać ze swoich środków pieniężnych na potrzeby tymczasowej obsługi długu. W takim przypadku ma zastosowanie art. 12 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 z dnia 22 maja 2000 r. wykonującego decyzję 2007/436/WE, Euratom w sprawie systemu środków własnych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 130 z 31.5.2000, s. 1).

5. PRZYJĘTA METODA OBLICZEŃ

Nie dotyczy.

6. HARMONOGRAM PŁATNOŚCI (W EURO)

Nie dotyczy.

Pozycja/A rtykuł	Środki		Płatności				
			Rok n	Rok n+1	Rok n+2	Rok n+3	Kolejne lata budżetowe
	Rok n						
	Rok n+1						
	Rok n						
	Rok n+1						
	Suma						